

ISSN 1305-5550
e-ISSN 2548-0669

Journal of Cardiovascular Thoracic Anaesthesia and Intensive Care Society

Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği Dergisi

Volume / Cilt 28
Issue / Sayı 1
March / Mart 2022

www.gkdaybd.com
www.gkda.org.tr

www.gkdaybd.com
www.gkda.org.tr

Kurucu/ Founder

Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği

Dergi Sahibi / Owner

Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği
Adına Dernek Başkanı Prof Dr. Türkan Kudsioğlu

Baş Editör / Editor in Chief

Türkan Kudsioğlu
SBÜ, Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi
SUAM, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, Prof Dr.
İstanbul, Türkiye
turkancoruh@gmail.com

Editör Yardımcıları / Associate Editors

Tülün Öztürk
Celal Bayar Üniversitesi, Anesteziyoloji Anabilim Dalı,
Manisa, Türkiye
ozturktulun@yahoo.com

Alper Kararmaz

Marmara Üniversitesi, Pendik Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Anesteziyoloji Anabilim Dalı,
İstanbul, Türkiye
akararmaz@hotmail.com

Lale Yüceyar

İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji Anabilim Dalı,
İstanbul, Türkiye
lyuceyar@hotmail.com

İsmail Hakkı Cinel

Marmara Üniversitesi, Pendik Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Anesteziyoloji Anabilim Dalı,
İstanbul, Türkiye
cinelismail@yahoo.com

Teknik Editör / Technical Editor

Fisun Demir

Balıkesir Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji Anabilim Dalı,
Yard. Doç. Dr.,
Balıkesir, İstanbul, Türkiye
fusdemir@yahoo.com

Yönetim Yeri / Administrative Office

Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği
İnönü Caddesi Işık Apt. 53. Kat 4, 34437
Gümüşsuyu, Taksim / İstanbul
Tel: 0212 292 92 71
mail: info@gkda.org.tr

Dil Editörleri / Language Editors

Sinjore Ltd.

Dizgi-Grafik / Graphics

Duygu Şimşek

Yayın Koordinatörü / Publication Coordinator

Ali Cangül

Yayın Türü: Yerel Süreli

Yayınevi / Publisher

Kare Yayıncılık İletişim Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.

Göztepe Mah. Fahrettin Kerim Gökay Cad. No: 200 D:2
Göztepe, Kadıköy, İstanbul-Türkiye

Tel: 0216 550 61 11 - Fax: 0216 550 61 12

E-mail: kare@karepb.com

Web page: www.kareyayincilik.com

ISSN 1305-5550

e-ISSN 2548-0669

Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği Dergisi

Journal of The Cardiovascular Thoracic Anaesthesia and Intensive Care Society

Volume / Cilt 28

Issue / Sayı 1

March / Mart 2022

Dergi üç ayda bir yılda 4 sayı (Mart, Haziran, Eylül, Aralık) olarak yayımlanan açık erişim, ücretsiz ve hakemli bir dergidir. Yayın dili Türkçe ve İngilizce'dir.

Excerpta Medica, EBSCO, ULAKBİM TR dizin, Türk Atif Dizini (Turkish Citation Index) ve Türk Medline tarafından indexlenmektedir.

It is published quarterly as 4 issues every year (March, June, September, December). GKDAYB Journal is an open Access, free and peer-reviewed journal. It is language Turkish and English.

Indexed in Excerpta Medica, EBSCO, Turkish Citation Index and ULAKBİM TR Dizin.

© Her hakkı saklıdır. Bu dergide yer alan yazı, makale, fotoğraf ve illüstrasyonların elektronik ortamlarda dahil olmak üzere kullanma ve çoğaltılma hakları Göğüs Kalp Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği'ne aittir. Yazılı ön izin olmaksızın materyallerin tamamının ya da bir bölümünün çoğaltılması yasaktır. Dergi Basım Meslek İlkeleri'ne uymaktadır.

© All rights are reserved. Rights to the use and reproduction, including in the electronic media, of all communications, papers, photographs and illustrations appearing in this journal belong to GKDAYB. Reproduction without prior written permission of part or all any materials is forbidden. The journal complies with the Professional Principles of the Press.

Bilimsel Değerlendirme Kurulu / Editorial Consultants

Murat Aksun

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Atatürk EAH,
Anesteziyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr., İzmir,
Türkiye

Fatma Aşkar

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., İzmir, Türkiye

Nazan Atalan

Marmara Üniversitesi, Pendik EAH,
Anesteziyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr.,
İstanbul, Türkiye

Tülin Aydoğdu Titiz

Akdeniz Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., Antalya, İstanbul,
Türkiye

Zuhal Aykaç

Marmara Üniversitesi, Pendik Eğitim
ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

Onat Bermede

Ankara Üniv. Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji
AD., Doç. Dr., Ankara, Türkiye

Asiye Beyhan Bakkaloğlu

Özel Ankara Güven Hastanesi,
Anesteziyoloji Bölümü, Uzm. Dr., Ankara,
Türkiye

Emre Sertaç Bingül

İstanbul Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Dr. Öğr. Gör., İstanbul,
Türkiye

Ünase Büyükkoçak

Kırıkkale Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., Kırıkkale, Türkiye

Emre Çamcı

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim
Dalı, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

Nedim Çekmen

Başkent Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., Ankara, Türkiye

Bilge Çelebioğlu

Hacettepe Üniversitesi, Anesteziyoloji
ve Reanimasyon Kliniği, Prof. Dr., Ankara,
Türkiye

Aslı Demir

SBÜ, Ankara Şehir Hastanesi, Anesteziyoloji
ve Reanimasyon Kliniği, Prof. Dr., Ankara,
Türkiye

Özcan Erdemli

Acıbadem Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

Suna Gören

Uludağ Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., Bursa, Türkiye

Çiğdem Yıldırım Güçlü

Ankara Üniv. Tıp Fak. Anesteziyoloji AD.,
Doç. Dr., Ankara, Türkiye

Tülay Hoştan

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, Prof.
Dr., Kocaeli, Türkiye

Meral Kanbak

Hacettepe Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., Ankara, Türkiye

Kazım Karaaslan

Bezmi Alem Vakıf Üniversitesi,
Anesteziyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr.,
İstanbul, Türkiye

Lale Karabıyık

Gazi Üniversitesi, Anesteziyoloji Anabilim
Dalı, Prof. Dr., Ankara, Türkiye

Ümit Karadeniz

SBÜ, Ankara Şehir Hastanesi, Anesteziyoloji
ve Reanimasyon Kliniği, Prof. Dr., Ankara,
Türkiye

Deniz Karakaya

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., Samsun, Türkiye

Ali Sait Kavaklı

SBÜ, Antalya EAH, Anesteziyoloji ve
Reanimasyon Kliniği, Doç. Dr., Antalya,
Türkiye

Fatma Nur Kaya

Uludağ Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., Bursa, Türkiye

Seden Kocabaş

Ege Üniversitesi, Anesteziyoloji Anabilim
Dalı, Prof. Dr., İzmir, Türkiye

Hasan Koçoğlu

İstanbul Medeniyet Üniversitesi,
Anesteziyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr.,
İstanbul, Türkiye

Elif Başağan Moğol

Uludağ Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., Bursa, Türkiye

Bahar Öç

Selçuk Üniversitesi, Anesteziyoloji Anabilim
Dalı, Prof. Dr., Konya, Türkiye

Hüseyin Öz

Medipol Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

Ayşegül Özgök

SBÜ, Ankara Şehir Hastanesi, Anesteziyoloji
ve Reanimasyon Kliniği, Prof. Dr., Ankara,
Türkiye

Tülin Satılmış

SBÜ, Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp Damar
Cerrahisi Merkezi, Eğitim Araştırma
Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon
Kliniği, Doç. Dr., İstanbul, Türkiye

Remziye Gül Sivacı

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., Afyon, Türkiye

Zerrin Sungur

İstanbul Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

Mert Şentürk

İstanbul Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

Hüseyin İlksen Toprak

İnönü Üniversitesi, Anesteziyoloji Anabilim
Dalı, Prof. Dr., Malatya, Türkiye

Fevzi Toraman

Acıbadem Üniversitesi, Anesteziyoloji
Anabilim Dalı, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

Sema Turan

SBÜ, Ankara Şehir Hastanesi, Yoğun Bakım
Kliniği, Prof. Dr., Ankara, Türkiye

Süheyla Ünver

SBÜ, Ankara Dr. Abdurrahman Yurtaslan
Onkoloji, Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, Prof.
Dr., Ankara, Türkiye

Davud Yapıcı

Mersin Üniversitesi, Anesteziyoloji Anabilim
Dalı, Prof. Dr., Mersin, Türkiye

Nihan Yapıcı

SBÜ, Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp Damar
Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, Prof.
Dr., İstanbul, Türkiye

Vedat Yıldırım

SBÜ, Ankara Gülhane Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon
Kliniği, Prof. Dr., Ankara, Türkiye

Nurgül Yurtseven

SBÜ, Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp Damar
Cerrahisi Merkezi, Eğitim Araştırma
Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon
Kliniği, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

Journal of The Cardiovascular Thoracic Anaesthesia and Intensive Care Society

HAKKINDA

Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği Dergisi (GKDAYBD) Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği (GKDA-YBD)'nin yayın organıdır.

AMAÇ KAPSAM

Dergi; Göğüs-Kalp-Damar hastalıkları, Anestezisi ve Yoğun Bakım alanı ile ilgili konularda retrospektif, prospektif klinik ve deneysel çalışmaları, olgu sunumu, editöre mektup, editöryal yorum/tartışma, derleme ve bilimsel toplantılara ait bildirimleri Türkçe ve İngilizce olarak yayınlar. Editörün isteği üzerine yazılanlar dışında derleme kabul edilmez.

1990 yılından beri, üç ayda bir, (Mart, Haziran, Eylül, Aralık) aylarında (ISSN: 1305-5550) çıkmaktadır. 2019 yılından itibaren derginin e-dergi (ISSN: 2548-0669) olarak yayın hayatına devam etmesine karar verilmiştir.

Dergi açık erişim, ulusal hakemli "peer-review" ve "çift-kör" sistemi ile makaleleri değerlendiren, bağımsız, önyargısız ve ücretsiz bir dergidir. Yayınlanan tüm içeriğe www.gkdaybd.org adresinden erişilebilir.

GKDAYB Derneği Dergisi; Excerpta Medica, EBSCO, Türk Medline, Türk Atıf Dizini ve ULAKBİM TR Dizin tarafından dizinlenmektedir.

YAYIN KURULU

Derginin yayın politikasının belirlenmesi ve uygulanmasını sağlar.

Kurucu (Founder)

Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği

Dergi Sahibi (Owner)

GKDA-YBD adına Dernek Başkanı

Tülün Öztürk

Celal Bayar Üniversitesi, Anesteziyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr., Manisa, Türkiye

e-posta: ozturktulun@yahoo.com

Baş Editör (Editor in Chief)

Türkan Kudsioğlu

SBÜ, Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp Damar Cerrahisi SUAM, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

e-posta: turkancoruh@gmail.com

Editör Yardımcıları (Editorial Assistants)

Tülün Öztürk

Celal Bayar Üniversitesi, Anesteziyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr., Manisa, Türkiye

e-posta: ozturktulun@yahoo.com

Alper Kararmaz

Marmara Üniversitesi, Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

e-posta: akararmaz@hotmail.com

Lale Yüceyar

İ. Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

e-posta: lyuceyar@hotmail.com

İsmail Hakkı Cinel

Marmara Üniversitesi, Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji Anabilim Dalı, Prof. Dr., İstanbul, Türkiye

e-posta: cinelismail@yahoo.com

Teknik editörler (Technical Editors)

Yard. Doç. Fisun Demir

Dil Editörleri (Language Editors)

Sinjore Ltd.

YAYIN POLİTİKALARI

Bu rehber Kare Yayıncılık tarafından, yayıncılık sektörünün önde gelen ulusal ve uluslararası kurumları incelenerek hazırlanmış, dergi yayın kurulları uygun bulunmuş ve benimsenmiştir. Dergiye çalışma gönderecek olan bütün araştırmacılarımız tarafından dikkatle incelenmesi önerilmektedir. Bu politikalar hazırlanırken yararlanılan kaynaklar ve uluslararası otoriteler rehberin sonunda belirtilmiştir.

AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI

Kare Yayıncılık, bilimsel çalışmaların ilerletilebilmesi için bilgiye kolay ulaşılabilir olması gerektiğinin bilincinde olan bir yayınevi olarak yayınladığı dergilerde, Budapeşte Açık Erişim Bildirgesinde yer alan, hakemli dergi literatürünün açık erişimli olması girişimini destekler ve yayınlanan tüm yazıları herkesin okuyabileceği ve indirebileceği bir ortamda ücretsiz olarak sunar. Bu bildirmede açık erişim, "bilimsel literatürün İnternet aracılığıyla finansal, yasal ve teknik bariyerler olmaksızın, erişilebilir, okunabilir, kaydedilebilir, kopyalanabilir, yazdırılabilir, taranabilir, tam metne bağlantı verilebilir, dizinlenebilir, yazılıma veri olarak aktarılabilir ve her türlü yasal amaç için kullanılabilir olması" anlamında kullanılmıştır. Bilimin ilerlemesinde bilgi paylaşımının rolü düşünüldüğünde, açık erişim, araştırmacılar ve okuyucular için büyük önem taşımaktadır. Bu sebeple Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği Dergisinde yer alan makaleler, yazarına ve orijinal kaynağa atıfta bulunduğu sürece, kullanılabilir. Yazarlardan veya yayıncılardan izin alınması gerekmez. Bu dergideki makalelere arama motorları, web siteleri, bloglar ve diğer dijital platformlar arasında ulaşılabilir. 12 Eylül 2012 tarihinde kabul edilen, yayın kurumumuzun da benimsediği bu açık erişim politikalarına <http://www.budapestopenaccessinitiative.org/boai-10-translations/turkish-translation> adresinden ulaşılabilir. Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği Dergisinin yayıncısı olan Kare Yayıncılık İletişim Hizmetleri Tic. Ltd. Şti. elektronik kaynaklara erişim için herhangi bir abonelik bedeli, yayın ücreti ya da benzeri bir ödeme talep etmemektedir.

Creative Commons

Creative Commons lisansı, telif hakkı bulunan bir eserin veya çalışmanın ücretsiz olarak dağıtılmasını sağlayan bir çeşit kamu telif hakkı lisansı. Bir yazar oluşturduğu eseri kullanılması için paylaşmak veya üzerinde değişiklikler yapma hakkını vermek istediğinde CC lisansı kullanır. Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği Dergisinde yayınlanan tüm yazılar için "Creative Commons Attribution License (Attribution-NonCommercial-No-Derivatives 4.0 International CC BY-NC-ND)" lisansını uygun bulmaktadır. Bu lisans, diğerlerinin ticari olmayan amaçla eserini karıştırarak farklı bir sürümünü oluşturmasına, ince ayar yaparak geliştirmesine, ya da eserinin üzerine inşa ederek kendi eserlerini oluşturmasına izin verir. Onların yeni eserleri gayri-ticari olmak ve size de atıfta bulunmak zorunda olmasına rağmen, onlar ortaya çıkan türetilmiş eserlerini aynı şartlar ile lisanslamak zorunda değildir. Açık erişim, disiplinler arası gelişimi pekiştiren ve farklı disiplinler arasında işbirliğini teşvik eden bir yaklaşımdır. Bu nedenle DERGI, makalelerine daha fazla erişim ve daha şeffaf bir inceleme süreci sunarak kendi alanına katkıda bulunmaktadır.

ETİK POLİTİKASI

Bilimsel bir çalışma ortaya koyan tüm paydaşların (yazar, editör, hakem, yayıncı ve okuyucu), bilimin doğru bir şekilde ilerlemesine katkı sağlaması hedeflenir. Bu hedef gereğince hazırlanan bilimsel çalışmalarda bilimsel etik ilkeler uygunluk önemlidir. Bu etik ilkeler, COPE (Committee on Publication Ethics) tarafından hazırlanan yönerge esas alınarak, Kare Yayıncılık tarafından benimsenmiş ve paydaşlar tarafından da benimsenmesi önerilerek, bir kısmı aşağıda sunulmuştur.

Yazarların Etik Sorumlulukları

Çalışmayla ilişkili verilerin doğruluğundan emin olmak, araştırmasına ilişkin kayıtlarını düzenli tutmak ve olası bir talep üzerine bu verilere erişim verebilmek. Gönderdiği makalenin başka bir yerde yayınlanmadığından veya kabul edilmediğinden emin olmak. Sunduğu içerik yayınlanmış veya sunulan içerikle eşleşirse, bu çakışmayı kabul etmek ve alıntı yapmak, gerektiğinde editöre, çalışmasıyla ilgili benzer içeriğe sahip olabilecek herhangi bir çalışma varsa bunun bir kopyasını sunmak, başka kaynaklardan herhangi bir içeriği çoğaltmak ya da kullanmak için izin almak, atıf göstermek. İnsan veya hayvan denek içeren tüm çalışmalar için ulusal ve uluslararası yasalara ve yönergelere uygun olmasını sağlamak, (örneğin, WMA Helsinki Bildirgesi, NIH Laboratuvar Hayvanlarının Kullanımına İlişkin Politika, Hayvanların Kullanımına İlişkin AB Direktifi) gerekli onayların alındığını onaylamak, denek mahremiyete saygı göstermek. Çalışmasına dair ilgili etik kurul onaylarını ve araştırma detaylarını çalışmanın "Gereç ve Yöntem" kısmında belirtmek. Herhangi bir çıkar çatışması durumunda, makalesiyle ilgili etik bir ihlal tespit ettiğinde bunu editör ve yayıncı ile paylaşmak, hata beyanı, zeyilname, tazminat bildirimini yayınlamak veya gerekli görüldüğü durumlarda çalışmayı geri çekmek.

Editörlerin Etik Görev ve Sorumlulukları

Cinsiyet, dini veya politik inançlar, yazarların etnik veya coğrafi kökenleri üzerine ayırım yapılmaksızın görevlerini yerine getirirken dengeli, objektif ve adil bir şekilde hareket etmek. Dergiye gönderilen çalışmaları içeriğine göre değerlendirmek, hiçbir yazara ayrıcalık göstermemek. Olası çıkar çatışmalarını önlemek adına gerekli önlemleri almak ve varsa mevcut beyanları değerlendirmek. Sponsorlu çalışmaları veya özel konulardaki çalışmaları diğer çalışmalarla aynı şekilde ele almak, Etik ihlali niteliğinde bir şikayet olması durumunda, derginin politika ve prosedürlerine bağlı kalarak gerekli prosedürleri uygulamak. Yazarlara, gelen şikayete cevap vermek için bir fırsat vermek, çalışma kime ait olursa olsun gerekli yaptırımları uygulamaktan kaçınmak. Derginin amaç ve kapsamına uygun olmaması durumunda gelen çalışmayı reddetmek.

Hakemlerin Etik Sorumlulukları

Editörün karar verme sürecine katkıda bulunmak için makaleyi objektif olarak zamanında incelemeli ve sadece uzmanlık alanı ile ilgili çalışma değerlendirmeyi kabul etmelidir. Değerlendirmeyi nesnel bir şekilde sadece çalışmanın içeriği ile ilgili olarak yapmalıdır. Dini, siyasi ve ekonomik çıkarlar gözetmeden çalışmayı değerlendirmelidir.

Yayınlanacak makalenin kalitesini yükseltmeye yardımcı olacak yönlendirmelerde bulunmak ve çalışmayı titizlikle incelemek. Yorumlarını yapıcı ve nazik bir dille yazara iletmek.

Editör ve yazar tarafından sağlanan bilgilerin gizliliğini korumak, gizlilik ilkesi gereği incelediği çalışmayı değerlendirme sürecinden sonra yok etmek, kör hakemliğe aykırı bir durum varsa editöre bildirmek ve çalışmayı değerlendirmemek.

Potansiyel çıkar çatışmalarının (mali, kurumsal, işbirlikçi ya da yazar ve yazar arasındaki diğer ilişkiler) farkında olmak ve gerekirse bu yazı için yarımlarını geri çekmek konusunda editörü uyarmak.

Yayıncının Etik Sorumlulukları

Bilimsel bir çalışmada görev alan paydaşlardan yayıncının da bütün bu etik ilkeler kapsamında hareket etmesi gerekir. Bunların yanı sıra elinde bulundurduğu iletişim gücünü hiçbir bireysel çıkar gözetmeden kullanmak ve hedef kitleyi doğru yönlendirmekle yükümlüdür. Bünyesinde yayınlan-

Journal of The Cardiovascular Thoracic Anaesthesia and Intensive Care Society

man her çalışmanın mülkiyet ve telif hakkını korur ve yayınlanmış her ürenün arşivlenmesi görevini üstlenir. Kişiler etik olmayan bir duruma karşılaştıklarında yayıncıyla iletişime geçmekten çekinmemelidir.

Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı olduğu düşünülen eylemlerden bazıları:

- İntihal: Başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermek,
- Sahtecilik: Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak
- Çarpıtma: Araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek,
- Tekrar yayım: Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,
- Dilimleme: Bir araştırmacının sonuçlarını, araştırmacının bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,
- Haksız yazarlık: Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gereksiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı halde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek,
- Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek,
- Henüz sunulmamış veya savunularak kabul edilmemiş tez veya çalışmalarını, sahibinin izni olmadan kaynak olarak kullanmak,
- İnsan ve hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalarda etik kurallara uymamak, yayınlarında hasta haklarına saygı göstermemek, hayvan sağlığına ve ekolojik dengeye zarar vermek, gerekli izinleri almamak,
- Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak,
- Akademik atama ve yükseltmelerde bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.

İNTİHAL POLİTİKASI

İntihal (aşırma) kasti olup olmaması önemsenmeksizin, bir etik ihlalidir. Çalışmaların başka kaynaklarla, referans gösterilmeden benzeşmesi ve bu halyle yayına alınması etik olmamasının yanında suçtur ve kabul edilemez. Bu sebeple yayın politikaları gereği Kare Yayıncılık tüm dergilerinde, yayınlanacak olan bütün çalışmalar için, intihal denetimini zorunlu kılar.

Dergilerimize yapılan tüm başvurularda kör hakem değerlendirmesini tamamlayan çalışmalar, Turnitin veya iThenticate yazılımları aracılığıyla tarafımızdan değerlendirilmeye alınır.

Çalışmalarda kıstasımız eşleşme yüzdesi değildir. Eşleşen paragraflar, atıf ve göndermelerin düzgün olması, eşleşen yerlerin makaledeki yeri, çalışmanın hangi kaynakla eşleştiği gibi yüzde oranının dışında parametrelere bağlı olarak, uzman bir ekip tarafından, bir denetleme yapılır. Hazırlanan

intihal raporu çalışmanın ilgili editörüne iletilir. Yayın kurulurapora göre-yazardan makalede bulunan hataları düzelterek tekrar göndermesini isteyebilir ya da kabul veya reddedebilir. Çalışmanın kabul edilip edilmemesi uzman editörün inisiyatifindedir.

Yayın Kurulu, dergiye gönderilen çalışmalarla ilgili aşırma, atıf manipülasyonu ve veri sahteciliği iddia ve şüpheleri karşısında COPE kurallarına uygun olarak hareket edebilmektedir.

TELİF HAKKI DEVRİ

Yayınlanmak üzere dergilerimize gönderilen çalışmalar, daha önce herhangi bir şekilde yayınlanmamış veya herhangi bir yere yayınlanmak üzere gönderilmemiş, özgün çalışma niteliği taşımalıdır. Kişiler çalışmalarını gönderirken, çalışmanın kısmen veya tamamen, herhangi başka bir platformda daha önce yayınlanmadığı, yayın için değerlendirmede bulunmadığını beyan etmekle yükümlüdür. Aksi bir durumla karşılaşıldığında ilgili yaptırımlar uyarınca yazar durumdan sorumlu tutulacaktır.

Yazarlar çalışmalarının telif hakkından feragat etmeyi kabul ederek, değerlendirme için gönderimle birlikte çalışmalarının telif hakkını Göğüs-Kalp-Damar Anestezisi ve Yoğun Bakım Derneği'ne devretmek zorundadır. Bu devir, yazının yayına kabulü ile bağlayıcı hale gelir. Basılan materyalin hiçbir kısmı yayınevinin yazılı izni olmadıkça bir başka yerde kullanılamaz.

Derginin yayın süreçleri, Uluslararası Tıbbi Dergileri Editörler Kurulu (ICMJE), Dünya Tıbbi Editörler Derneği (WAME), Bilim Editörleri Konseyi (CSE), Yayın Etiği Kurulu (COPE), Avrupa Bilim Editörleri Derneği (EASE) ve Ulusal Bilgi Standartları Örgütü (NISO) kılavuzları uyarınca yürütülür.

Yazarların; patent, telif hakkı dışında kalan bütün tescil edilmemiş hakları, çalışmayı satmamak koşulu ile kendi amaçları için çoğaltma hakkı, yazarın kendi kitap ve diğer akademik çalışmalarında, kaynak göstermesi koşuluyla, çalışmanın tümü ya da bir bölümünü kullanma hakkı, çalışma künyesini belirtmek koşuluyla kişisel web sitelerinde veya üniversitesinin açık arşivinde bulundurma hakkı gibi hakları saklıdır.

Yazarlar, basılı ya da elektronik formatta yardımcı resimler, tablolar ya da diğer her türlü içerik dahil daha önce yayımlanmış içeriği kullanırken telif hakkı sahibinden izin almalıdırlar. Bu konudaki yasal, mali ve cezai sorumluluk yazarlara aittir. Dergimize çalışma gönderecek yazarlar, "Telif Hakkı Devir Formu" belgesini doldurmalıdır. Yazar (lar) doldurdıkları formu ıslak imza ile imzalamalıdır. İmzalanan form taranarak sistem üzerinden çalışma gönderim adımlarında ek dosya yükleme seçeneği ile yüklenmelidir.

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Ekonomik veya kişisel fayda sağlanan durumlar çıkar çatışmasını meydana getirir. Bilimsel sürecin ve yayınlanan makalelerin güvenilirliği, bilimsel çalışmanın planlanması, uygulanması, yazılması, değerlendirilmesi, düzenlenmesi ve yayınlanması sırasında çıkar çatışmalarının objektif bir şekilde ele alınmasıyla doğrudan ilişkilidir. Finansal ilişkiler en kolay belirlenebilen çıkar çatışmalarıdır ve derginin, yazarların ve bilimin güvenilirliğini zedelemesi kaçınılmazdır. Bu çatışmalara bireysel ilişkiler, akademik rekabet veya entelektüel yaklaşımlar sebep olabilir. Yazarlar, çalışmanın tüm verilerine erişimikısıtlayan veya verileri analiz etme, yorumlama, makaleleri hazırlama, yayınlama vb. yeteneklerine müdahale eden, hem kar amaçlı hem de kar amacı gütmeyen sponzorlarla anlaşmalara girmekten mümkün olduğunca kaçınmalıdır. Çıkar çatışmalarının önlenmesi adına editörler de, çalışmaların değerlendirilmesi sırasında aralarında herhangi bir ilişki bulunabilecekkışileribir

Journal of The Cardiovascular Thoracic Anaesthesia and Intensive Care Society

araya getirmekten kaçınılmalıdır. Makaleler hakkında son kararı veren bu editörlerin de karar verecekleri konulardan hiçbiri ile kişisel, profesyonel veya finansal bağlarının olmaması gerekir. Kişiler makalelerin etik ilkeler çerçevesinde değerlendirilebilmesi ve bağımsız bir süreç yürütülebilmesi için olası çıkar çatışmalarından yayın kurulunu bilgilendirmelidir. Yayın kurulumuz bütün bu durumları göz önünde bulundurarak değerlendirme sürecinin tarafsız bir şekilde yürütülebilmesi için özverili bir şekilde çalışmaktadır.

Daha detaylı bilgi almak ve çıkar beyan etmek için çıkar çatışması formunu ve linki inceleyebilirsiniz.

Politikaların hazırlanması ve benimsenmesi sürecinde yararlanılan kaynaklar:

Budapeşte Açık Erişim Bildirgesi

ICMJE (International Committee Of Medical Journal Editors)

Creative Commons

COPE (Committee on Publication Ethics)

Eğitim ve Bilim Dergisi Yayın Politikaları

DOAJ Principles Of Transparency And Best Practice In Scholarly Publishing, Version 3

YÖK Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi

YAZIM REHBERİ

KÖR HAKEMLİK VE DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Dergide yayınlanacak tüm yazıların yayınlanması hakkındaki karar baş editöre aittir. Ancak editörler bu kararlarını hakemlerin önerileri doğrultusunda şekillendirirler. Double blind review, dilimize çift kör hakem değerlendirmesi olarak geçmiştir. Double blind review süreci çalışmanın tamamen anonim olarak değerlendirilmesi sürecidir. Bu sistemde sadece editör her aşamayı bilen kişidir. Bu sistemde hem yazarlar çalışmasını değerlendirecek hakemin kim olduğunu bilmez, hem de hakemler de kimin çalışmasını değerlendirdiğini bilemez. Böylece hakemlerin çalışmayı ön yargıyla değerlendirmesinin de önüne geçilmiş olur. Ayrıca yazar hakemleri bilmediği için hakemlere özel yollarla ulaşıp onları etkilemesi ihtimali de ortadan kaldırılmış olur. Bu açıdan bakıldığında double blind review sürecinin objektif değerlendirmeyi sağladığı ve fırsat eşitliğini artırdığı düşünülür. Bu sebeplerden dolayı Göğüs-Kalp-Damar Anestezisi ve Yoğun Bakım Derneği Dergisine gönderilen tüm çalışmalar çift-kör hakem değerlendirmesine tabi tutulmaktadır. Gönderilecek her çalışmayı, alanında uzman, en az iki hakem değerlendirir. Makalelerin hızlı bir şekilde değerlendirilebilmesi için editörler tarafından her türlü çaba gösterilir. Bütün makalelerin değerlendirme süreçlerinde son karar yetkisi editördedir.

İlgi Değerlendirme

İlgili editör ya da dergi sekreteri, gelen çalışmayı derginin amaç ve kapsamına uygun olup olmadığına, yazım kurallarına uygunluğuna, İngilizce ve Türkçe dil yeterliliğine, içeride hakem değerlendirmesine göre inceler. Yapılan inceleme sonucunda derginin yayın kurallarına ve yayın politikasına uygun bulunmayan makaleler sorumlu yazara iade edilir.

Ön Değerlendirme Süreci

Ön değerlendirme sürecinde; editörden olumlu izlenim alan çalışma alan editörlerine yönlendirilir. Alan editörleri tarafından dergiye hem bilimsel uygunluk, özet, giriş, materyal/metot, tartışma ve sonuç bölümleri, hem de şekilsel uygunluk açısından incelenir. Bu inceleme sonucunda uygun bulunan makaleler hakem değerlendirmesi sürecine alınır.

Hakem Değerlendirme Süreci

Makalelerin içeriğine göre, ilgili alanda güncel çalışmaları olan ve konunun uzmanı en az iki adet hakem belirlenir. Alan editöründen gelen hakem önerileri baş editör tarafından değerlendirilir ve çalışmalara ilgili hakemler atanır. Hakemler çalışmayı değerlendirip raporlar.

Hakem Raporları

Hakemler makaleyi bilimsel uygunluk, amaç, materyal/metot, sonuçlar ve tartışma açısından değerlendirir. Çalışma doğrudan kabul edilebilir, revize edilmesi istenebilir ya da reddedilebilir. Düzenleme istenen durumda hakemlerden gelen öneriler yazarlara bildirilir ve yazarlardan çalışmaları üzerinde revizyon/düzeltilme yapmaları istenir. Yazarlardan gelen düzeltme sonuçları hakemler tarafından tekrar incelenerek editöre karar bildirilir. Görevlendirilen hakemler arasında fikir ayrılığı olması durumunda makale belirlenen üçüncü bir hakeme gönderilir.

İstatistik İnceleme

Hakemler tarafından uygun görülen makaleler istatistik editörüne gönderilir. İstatistik editörünün onayını alan makaleler kabul edilir ve sonraki aşamalara geçilir.

Yayın Basım Süreci

Kabul edilen klinik çalışmalar veya deneysel araştırma makaleleri genellikle yayınlanacak olan ilk sayıda yer almaktadır. Olgu sunumu makaleleri, yoğunluğa göre 6-9 ay bekleyebilmektedir.

YAZARLAR İÇİN KONTROL LİSTESİ

- Çalışmanın içinde yazar adı, kurum bilgisi, etik kuruluna dair teşekkür yazısı vb olmadığından emin olunuz. Çalışmanızın hakem değerlendirmesinde "blind review" ilkesince tarafsız bir şekilde ele alınabilmesi açısından bu önemlidir.
- Çalışmanızın konu bakımından yeterli ve uygun bulunması durumunda intihal denetimine alınacağını unutmamalı ve çalışmayı hazırlarken intihal kapsamına girecek alıntılar yapmaktan kaçınmalısınız.
- Makaleniz; tez, bildiri özeti, poster vb bir çalışmadan üretilmişse, bunu tarihini belirterek dip not olarak verdiğinizden emin olun.
- Çalışmanızın telif hakkı devir formunu sisteme yüklemeyen bir sonraki aşamaya geçemeyeceğiniz için lütfen formu doldurun ve sisteme yükleyin. Online sistemde iletmeniz yeterlidir, basılı olarak iletmeniz gerekmemektedir.
- Çalışmanız size revizyon için geri geldiğinde kontrolünüzü yaptıktan sonra, çalışmanızın başlık ve özet kısmında değişiklik olmuş ise, makale adımlarında bu içeriği güncelleyiniz.
- Çalışmanızın yayınlanması için yayınevi tarafından size gelen son bilgilendirmede çalışmanızı dikkatlice kontrol ettiğinizden emin olmanız gerekmektedir. Çalışma yayımlandıktan sonra üzerinde herhangi bir değişiklik yapmak mümkün olmayacaktır.
- Özet en fazla 250 kelime olmalı.
- İngilizce ve Türkçe Anahtar kelimeler eklenmeli (en fazla 5 tane).

MAKALE HAZIRLAMA

Genel

Yazılar tercihen Microsoft Word programı kullanılarak yazılmalıdır. Makaleler 12 punto Times New Roman karakterleri kullanılarak yazılmalıdır. Yazılar A4 (21x29.7 cm) beyaz dosya kağıdının bir yüzüne, tüm yazı boyunca (başlık, Türkçe ve İngilizce özetler, makale, kaynaklar, tablolar ve alt yazılar da dahil olmak üzere) çift satır aralıklı olarak ve sayfanın tüm kenarlarını

dan üçer santimlik boşluk bırakılarak (Kelime işlemcinin sayfa düzeni ayarlarından) yazılmalıdır.

Journal Agent Online Makale Toplama ve Değerlendirme Sistemi'ne yazı online yüklenirken Makale ve Özet Bilgileri, Kurum Bilgileri, Yazar Bilgileri, Sorumlu Yazar Bilgileri, Makale Başlığı, Makale Türkçe ve İngilizce Özeti, Türkçe ve İngilizce Anahtar Kelimeler, Editöre Not, Dosya Yükleme (Tam Metin - Kaynaklar- Tablo - Resim - Grafik - Editöre not) sisteme ayrı ayrı aşamalarla kaydedilmektedir.

Dergimize çalışma gönderecek yazarların **ORCID** numaralarını www.orcid.org adresinden edinerek bu aşamadaki ilgili alanda belirtmeleri rica edilmektedir. Özet ve tam metin içinde çalışmaya ait kişi ve kurum bilgileri bulunmamalıdır. Dosyalar aşağıdaki sıra ile yüklenmelidir.

- 1. Elektronik makale dosyası (Tam Metin)** büyük harfle makale başlığı ile isimlendirilmelidir. Sadece sırasıyla **"Başlık (Türkçe -İngilizce) - Kısa Başlık (Türkçe - İngilizce)", "Giriş", "Gereç ve Yöntem", "Bulgular", "Tartışma", "Teşekkür (varsa) - Çıkar Çatışması"** içermelidir. Bölümlerin her biri ayrı sayfalarda başlayacak şekilde sunulmalıdır. Yazı bölümlerinin başlıkları büyük harfle sayfanın sol başında yer almalıdır Tüm sayfalar sağ alt köşeden sırayla numaralandırılmalıdır.
- 2. Kaynaklar** dosyası ayrıca kaydedilmelidir.
- 3. Tablolar** iki satır aralıklı olarak her biri ayrı bir sayfada hazırlanmalı ve her tablonun üstünde numarası ve başlığı olmalıdır. Tabloda kısaltmalara yer verilmişse bu kısaltmaların açılımı altyazı şeklinde tablonun altında ve alfabetik sıraya göre yer yazılmalıdır. Daha önce basılı veya elektronik olarak yayınlanmış tablolardan yararlanıldığında hem yazarı hem de basımevinden yazılı izin alınmalıdır ve bu, dergi editörlüğüne faks veya posta ile gönderilmelidir.
- 4. Şekil, grafik, resim ve altyazıları** iki satır aralıklı olarak ayrı bir sayfada yazılmalıdır. Metin içerisindeki sıralarına göre numaralandırılmalı ve şekil, grafik ve resimlerde kısaltmalara yer verilmişse, bu kısaltmaların açılımı altyazının altında ve alfabetik sıraya göre yazılmalıdır. Daha önce basılı veya elektronik olarak yayınlanmış şekil, grafik ve resimlerden yararlanıldığında hem yazarı hem de basımevinden yazılı izin alınmalıdır ve bu, dergi editörlüğüne faks veya posta ile gönderilmelidir.
- 5. Telif hakkı devir formu:** Yazarlar; çalışmanın içindeki materyalin tamamı ya da bir kısmının daha önce herhangi bir yerde yayınlanmadığını, ve halihazırda da yayın için başka bir yerde değerlendirilmediğini beyan etmelidirler.

Her yazar, araştırmaya, içeriğinin sorumluluğunu paylaşmaya yetecek boyutta katıldığını beyan etmelidir. Bu katılım şu konularda olabilir:

1. Deneyle ilgili konsept ve dizaynlarının oluşturulması,
2. Verilerin toplanması, analizi ya da ifade edilmesi;
3. Makalenin taslağının hazırlanması veya bilimsel içeriğinin gözden geçirilmesi
4. Makalenin basılmaya hazır son halinin onaylanması.
5. Etik kurul onam yazısı
6. Orijinal makaleler ve derlemeler 10, olgu sunumu 4, editöre mektuplar 1 sayfayı geçmemelidir (kaynaklar, tablo ve grafikler hariç).

Yazılarda, konu bölümleri ve içerikleri aşağıda belirtildiği gibi olmalıdır.

Başlık: Mümkün olduğunca kısa bir başlık kullanılmalıdır. Yazının başlığı araştırma ve inceleme yazılarında 95 karakteri (her harf ve boşluk bir

karakter sayılır), olgu sunumları, mektuplar ve cerrahi teknik yazılarında ise 80 karakteri geçmemelidir. Başlıkta kısaltma kullanılmamalıdır. Başlık Türkçe ve İngilizce olarak yazılmalıdır. Başlığın hemen altına 40 karakteri geçmeyecek bir kısa başlık eklenmelidir.

Çalışmayı destekleyen fon ve kuruluşlar burada belirtilmeli, çalışmanın herhangi bir kongrede sunulması planlanıyor ya da daha önce sunulmuş ise kongre adı, zaman (gün-ay-yıl) ve yer belirtilerek yazılmalıdır.

Özetler, araştırma yazılarında 250 kelimeyi geçmemelidir. Özetlerde başlık kullanılmamalıdır (başlığın İngilizcesi Başlık sayfasına yazılmalıdır). Türkçe (Amaç, Gereç ve Yöntem, Bulgular, Sonuç) ve İngilizce **"abstract"lar** (Aim, Methods, Results, Conclusion) olmak üzere dört bölümden oluşmalıdır. Olgu sunumları, derlemelerde bu bölümlere gerek olmayıp özetler 100 kelimeyi geçmemelidir. İngilizce başlık ve özet, Türkçe başlık ve özetle eşdeğer olmalıdır Editöre mektuplar ve **editöryel** yazılar için özet gerekmemektedir.

Özetlerde kısaltma kullanılmasından mümkün olduğunca kaçınılmalıdır. Kısaltma kullanılması mutlaka gerektiğinde, ilk geçtiği yerde parantez içinde tanımlandıktan sonra kullanılmalıdır. Özetle kaynak kullanılmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe ve İngilizce özetin altında "Index Medicus Medical Subject Headings (MeSH)"e uygun olarak en fazla beş adet olmalıdır. Yeni girmiş terimlere uygun "Index Medicus" tıbbi konu başlıklarına ait terimler yoksa var olan terimler kullanılabilir.

Giriş: Çalışmanın genel koşulları, problemin yapısı ve anlamı, çalışma veya gözlemede test edilen özgün amaç veya araştırma amacı belirtilir. Çalışmanın ana ve ikincil amaçları açıkça belirtilmeli ve önceden belirlenmiş alt grup analizleri aktarılmalıdır. Sadece konuyla ilgili kaynaklar kullanılıp, sunulan çalışmanın veri veya sonuçları bu kaynaklara dahil edilmemelidir.

Gereç ve Yöntem: Hastanın bilgilendirilmiş onamı ve Etik kurul onayının alındığı belirtilmelidir. Klinik araştırmalarda bilgilendirilmiş onamın her katılımcıdan alındığına dair bir ifade de eklenmelidir. Deneysel çalışmalarda tüm hayvanların Laboratuvar Hayvanlarının Bakım ve Kullanımı Kılavuzuna (Guide for the Care and Use of Laboratory Animals - www.nap.edu/catalog/5140.html) uygun olarak insancıl bir muameleye tabi tutulduğu belirtilmelidir. Çalışmaya uygun koşullar, dışlama ölçütleri ve kaynak popülasyonun tanımı; gözlemede veya deneyde yer alan katılımcılar açıkça belirtilmelidir. Araştırmanın amacıyla ilgili yaş ve cinsiyet gibi değişkenlerin konu ile ilgisi her zaman belirgin olmadığından, yazarlar bir çalışma makalesinde bulunan bu değişkenlerin kullanım amacını açıklamalıdır. Çalışmanın nasıl ve neden böyle bir yöntem kullanılarak yapıldığını belirleyen ana prensipler açık olmalıdır. Yerleşmiş yöntemler için kaynak gösterilmeli, yeni yöntemler için kısa açıklama verilmelidir. Yöntemler, aletler (üretici adı ve adresi parantez içinde yazılır) ve yapılan işlemler, sonuçların yorumlamasına yetecek ölçüde detaylı olarak tanımlanmalıdır. İlaç isimlerinin baş harfleri küçük harf olmalı, ilaçların farmakolojik isimleri kullanılmalı ve ilk geçtikleri yerde parantez içinde "Jenerik adı, Üretici firma adı" ile birlikte yazılmalıdır. Örn: "midazolam (Dormicum, Roche)". Kısaltmalar ilk kullanıldıklarında açık olarak yazılmalı ve parantez içinde kısaltılmış şekli gösterilmelidir. Sık kullanılan kısaltmalardan (iv, im, po ve sc) şeklinde kullanılmalıdır. Birimler Uluslararası Sisteme (SI) göre kullanılmalıdır. Örnek: mg/kg, µg/kg, mL, mL/kg, mL/kg/sa, mL/kg/dk, mmHg vb.

İstatistik yöntemleri: Okuyucuların orijinal verilere ulaşip bildirilen sonuçları değerlendirebilmesi için yeterince detaylı olarak verilmelidir. Bulgular mümkün olduğunca ölçümleri ve beraberinde uygun hata ve belirsizlik payları (güven aralıkları gibi) belirtilmelidir. Sadece etkilerin boyutları hakkındaki önemli bilgileri aktarmada yetersiz kalan istatistiksel hipotez ölçümlerine -p değerleri gibi- güvenmekten kaçınılmalıdır. P de-

Journal of The Cardiovascular Thoracic Anaesthesia and Intensive Care Society

ğerleri açık olarak verilmelidir. İstatistik terimleri, kısaltmalar ve semboller tanımlanmalıdır. Bölümün son paragrafında, kullanılan istatistikî analizlerin neler olduğu ve aritmetik ortalama veya orandan sonra (\pm) işareti ile verilen değerlerin ne olduğu belirtilmelidir.

Bulgular: Çalışmada elde edilmiş olan bulgular, tablo ve görsel malzemeler, metnin içinde öne çıkanlar ve en önemlileri öncelikli olacak şekilde belirli bir mantık sırasıyla yazılmalıdır. Grafik, tablo, resim ve şekiller yazıda geçiş sırasına göre numaralandırılmalıdır. Metin içinde parentez içinde gösterilmelidir. Tablo ve görsel malzemelerde yer alan veriler metnin içinde tekrarlanmamalıdır. Sadece önemli gözlemler vurgulanmalı ya da özetlenmelidir. Tablolar ve şekiller toplu olarak yazının bitiminde kaynaklardan sonra yerleştirilir. Metin içindeki yerinde sadece tablo- grafik üst başlığı ya da şekil-resim-fotoğraf alt başlığı yazılır.

Veriler bulgular bölümünde özetlenirken rakamsal sonuçlar sadece türevsel (örneğin yüzdeler) olarak değil, kesin rakamları belirterek verilmelidir; bunları analiz ederken kullanılan istatistiksel yöntemler belirtilmelidir. Bilimsel olarak uygun olduğu durumlarda, yaş ve cinsiyet gibi değişkenler üzerinden verilerin analizi yapılmalıdır. Tablo ve resimler, yazının tartışmasını açıklamak ve desteklemek için gerekli olanlarla sınırlandırılmalıdır. Tablolara alternatif olarak, üzerinde birçok giriş yapılabilecek türde grafikleri kullanılmalı; grafikte ve tablolarda veriler yinelenmemelidir. İstatistik bölümünde "rasgele", "belirgin", "bağlantılar" ve "örnek" gibi teknik olmayan terimleri kullanmaktan kaçınılmalıdır.

Tartışma: Çalışma sonuçları, yerli literatür de göz önüne alınarak, literatür ile karşılaştırılarak değerlendirilir. Çalışmanın ve bundan çıkan sonuçların yeni ve önemli yönleri vurgulanmalıdır. Giriş ve bulgular bölümünde sunulan veriler ve diğer bilgiler yinelenmemelidir. Deneysel çalışmalarda kısaca ana bulguları özetleyerek başlangıç yapmalı, sonra olası mekanizmalarla açıklamaları incelemeli ve diğer benzer çalışmalara karşılaştırmalıdır. Çalışmanın sınırlarını belirtmek, gelecekteki araştırmalar ve klinik uygulamalar için bu bulguların ne anlama geleceğini yorumlamak uygun olacaktır.

Çalışmanın amaçları sonuçlarla ilişkilendirilmelidir. Ancak, veriler tarafından yeterince desteklenmeyen, ölçülemeyen durum ve sonuçlardan kaçınılmalıdır. Sonuç olarak varılan karar, tartışmanın son paragrafında belirtilmelidir. Yazı, uygun ekonomik verileri ve analizleri içermiyorsa, ekonomik çıkarlar ve maliyetler üzerinde özellikle yorum yapılmamalıdır. Tamamlanmamış bir çalışma üzerinde hak iddia etmekten kaçınılmalı, yeni hipotezler doğrulanıncı kadar zaman belirtilmeli ve açıkça yeni oldukları vurgulanmalıdır.

Teşekkür (varsas): Yazarlık için gerekli ölçütleri yerine getiremeyen; fon alma, sadece teknik yardımda bulunma, veri toplama, araştırma grubunun üst denetçiliğini yapma, yazımda yardım etme veya sadece genel destek sağlayan bölüm şefleri, finans ve materyal desteği sağlama gibi özellik taşıyanlara, ayrıca çalışma ile ilgili teşekkür edilmek isteniyorsa, yazının sonuna "Teşekkür" başlığı adı altında kısa bir paragraf yazılabilir. Katkıda buldukları veri ve sonuçlardan anlam çıkarılabileceği için, teşekkür edilecek kişilerden yazılı onay alınması gerekir.

Çıkar Çatışması: Yazarlardan makaleleriyle ilgili olarak menfaat çatışması potansiyeli olabilecek herhangi bir mevcut ticari birlikteliği beyan etmelerini istemektedir. (örneğin, istihdam edilme, doğrudan ödemeler, hisse senedine sahip olma, muhafaza etme, konsültanlık, patent lisans ayarlamaları veya onorasyon). Çalışmayı destekleyen tüm finansal kaynaklar da dipnot olarak beyan edilmelidir.

Tablolar ve Grafikler: Grafikler tek bir grafikler dosyasında, tablolar tek bir tablolar dosyasında her bir sayfaya bir tanesi yerleştirilecek şekilde kaydedilebilir. Başlık, açıklama ve dipnotları her birinde yerleştirilmelidir.

Tablolar bilgileri öz ve etkili bir biçimde yansıtırlar. Ayrıca, istenilen nitelikte ve kesinlikte bilgi sağlarlar. Verilerin metinden daha çok tablolarda verilmesi, genellikle metnin kısaltılmasına olanak sağlar. Tablolar yazı içerisindeki bilginin tekrarı olmamalıdır.

Metinde parantez içinde gösterilmelidir. Kısa-öz bir başlık taşınmalıdır. Metindeki geçişlerine göre, her birine, sol üstten başlanıp, Romen rakamı ile sırasıyla numaralandırılarak kısa bir başlık verilmelidir. Zeminde çizgiler olmamalı, zemin beyaz olmalıdır. Tablo içinde yatay ve dikey çizgiler kullanılmamalıdır. Her sütuna kısa veya özet bir başlık verilir. Açıklayıcı bilgiler başlığa değil, dipnotlara konulmalıdır. Kısaltmalar dipnotlarda açıklanmalıdır. Kısaltmaların açılımı altyazı şeklinde tablonun altında ve alfabetik sıraya göre yer almalıdır. Dipnotlarda sırasıyla şu semboller kullanılmalıdır: *, †, ‡, §, ||, ¶, **, ††, ‡‡. Standart sapma ve standart ortalama hata gibi istatistik değişkenlerinin ölçüleri tanımlanmalıdır. Her tablo ve grafiğin metin içinde geçtiğinden emin olunmalıdır. Grafiklerin çevresinde çerçeve, zeminde çizgiler olmamalı, zemin beyaz olmalıdır. Tablolar üzerinde istatistiksel verilerin tablo kurallarına uygun olarak verilmesi.

Daha önce basılı veya elektronik olarak yayınlanmış tablo ve grafiklerden yararlanıldığında hem yazarı hem de basım evinden yazılı izin alınmalıdır ve teşekkür edilmelidir. İzin, dergi editörlüğüne faks veya posta ile gönderilmelidir.

Resim, Fotoğraf ve Şekiller: Şekiller profesyonel olarak çizilmeli, fotoğrafı kullanılmalıdır. Dijital kamera ile çekilmiş fotoğraflar ve taramalar en az 300 dpi çözünürlükte, 1280x960 piksel boyutunda çekilmiş, jpg veya tiff formatlarında kaydedilmiş olmalıdır. Zorunlu olmadıkça resim üzerinde yazı bulunmamalıdır. Resim ve şekiller ayrı bir resimler, şekiller, fotoğraflar dosyasında her sayfaya 1 adet yerleştirilmelidir. Her birinde altyazı olarak isim ve numaralandırması yapılmalıdır. Yazının içerisine yerleştirilmemeli, Metin içinde kullanım sıralarına göre Arabik rakamla numaralandırılmalı ve metinde parantez içinde gösterilmelidir. Resmin belirli bölümlerini işaret eden sembol, ok veya harfler kullanıldığında bunlar alt yazıda açıklanmalıdır. Varsa kısaltmaların açılımı altyazının altında ve alfabetik sıraya göre yer almalıdır.

Mikroskopik resimlerde büyütme oranı ve boyama tekniği açıklanmalıdır.

Daha önce basılı veya elektronik olarak yayınlanmış şekil ve resimlerden yararlanıldığında hem yazarı hem de basım evinden yazılı izin alınmalıdır ve bu, dergi editörlüğüne faks veya posta ile gönderilmelidir. Yüzü saklanmamış ve tanınabilir şekilde görünen şahısların resimlerini kullanırken kendilerinden yazılı izin alınmalıdır.

Kaynaklar: Kaynakların kullanılmasında seçici davranılmalı ve çalışmayla doğrudan ilgili kaynaklara yer verilmelidir. Türkçe kaynaklardan da yararlanılmalı ve yazarlar bu konuda duyarlı olmalıdır. Derleme makalelerinin kaynak olarak gösterilmesi, okuyucuları literatürün özüne yeterli bir şekilde yönlendirdiği halde, bu makaleler orijinal çalışmayı her zaman doğru bir biçimde yansıtmazlar. Dolayısıyla okuyuculara olabildiğince orijinal araştırma kaynakları verilmelidir. Özetleri kaynak olarak kullanılmaktan kaçınılmalıdır.

Yazarlar, yayımlanmış makalelerde bazen ortaya çıkan kaynak yanlışlarını en aza indirmek için kaynakları, orijinal makaleler ile karşılaştırmalıdır. Yazarlar, kaynakların ve yazılışlarının doğruluğundan sorumludurlar.

Yazarlar, eğer geri çekme konusu ile ilgili bir kaynak göstermiyorlarsa, atf yaptıkları kaynakların geri çekilmiş makalelere ait olmadığını kontrol etmekle yükümlüdür. MEDLINE'da dizinlenen dergilerdeki makaleler

Journal of The Cardiovascular Thoracic Anaesthesia and Intensive Care Society

için, ICMJE geri çekmeler ile ilgili güvenilir bilgi kaynağı olarak PubMed'i (<http://www.pubmed.gov>) dikkate alır. Yazarlar MEDLINE'da geri çekilen makaleleri şu arama terimi ile tanıyabilirler; kare parantez içindeki pt, yayın tipi (publication type) anlamına gelir: Pubmed'de geri çekilmiş yayın [pt] (retracted publication [pt] in pubmed).

Kollektif ve güncel derleme yazıları dışında kaynak listelerinin çok geniş tutulması yer israfına neden olmaktadır. Genel bir kural olarak araştırma makalelerinde kaynak sayısı en fazla 40, olgu bildirimleri 15, derlemelerde en fazla 80 ve editöre mektuplarda en fazla 5 olmalıdır.

Kişisel temaslardaki bilgi-alışverişleri, hazırlık aşamasındaki makaleler ve diğer basılmamış veriler kaynak olarak gösterilmemelidir.

Kaynaklar iki satır aralıklı olarak ayrı bir sayfaya yazılmalıdır. Metinde, tablolarda ve resim alt yazılarında kaynaklar, Arabik numaralarla nitelendirilir. Sadece tablo veya resim alt yazılarında kullanılan kaynaklar, tablo veya resmin metindeki ilk yer aldığı sıraya uygun olarak numaralandırılmalıdır. Dergi isimleri Index Medicus'a göre kısaltılmalıdır. Dergi kaynaklarında yıl, cilt, başlangıç ve bitiş sayfaları verilirken kitap kaynaklarında ise sadece yıl, başlangıç ve bitiş sayfaları belirtilmelidir.

Kaynaklar metin içinde verilirken şu kurallara uyulmalıdır:

1. Kaynak gösterilecek makalenin ilk yazarının soyadı verilecekse arkasına "ve ark." eklenmeli ve hemen akabinde üst simge "[]" içerisinde referans numarası yazılmalı, daha sonra cümle tamamlanmalıdır.
2. Cümle içerisinde isim verilmeyecek ise kaynak numarası cümle sonunda, nokta işaretinden sonra üst simge köşeli parantez "[]" içinde verilmelidir.
3. Cümle içerisinde değişik ifadeler için değişik kaynaklar gösterilecekse, her kaynak ilgili olduğu ifadenin bitiminde, noktalama işaretinden önce köşeli parantez "[]" içinde verilmelidir.
4. İki den fazla peş peşe gelen kaynak var ise ilk ve son olanları, aralarına "-" işareti konarak verilmelidir: [1-3]; [14-18]; [8-14] gibi.
5. Kaynaklarda yazarların tam soyadları ve adlarının ilk harfleri yazılmalıdır. Kaynaktaki yazar sayısı 6 veya daha az ise tüm yazarlar belirtilmeli, yazar sayısının daha fazla olduğu durumlarda ilk 6 yazarın sonuna "et al." (uluslararası yayınlar için) veya "ve ark." (ulusal yayınlar için) ibaresi konularak kaynak yazılmalıdır.
6. Kaynakların sonuna DOI numarası eklenmelidir.

Kaynakların yazım şekli "Vancouver reference system" e uygun olmalıdır. Aşağıdaki örnekler dışında yandaki web adresinden yazım şekli kontrol edilmelidir.

http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html

Dergi Makale:

Uluslararası yayınlanmış makaleler için:

Tosun Z, Akin A, Guler G, Esmoğlu A, Boyacı A. Dexmedetomidine-ketamine and propofol-ketamine combinations for anesthesia in spontaneously breathing pediatric patients undergoing cardiac catheterization. *J Cardiothorac Vasc Anesth* 2006;20:515-19. doi:10.1053/j.jvca.2005.07.018.

Ulusal kaynaklar için:

Toraman F, Ustalar Özgen S, Sayın Kart J, Aritürk C, Erkek E, Güçlü P ve ark. Koroner arter baypas cerrahisinde fentanil ve midazolamın hedef kontrollü infüzyon (hki) şeklinde kullanımının anestezi düzeyi ve ilaç tüketimi üzerine etkileri. *GKDA derg* 2013;19:113-17. doi:10.5222/GKDA.2013.113.

Dergi Ek sayı:

Solca M. Acute pain management: unmet needs and new advances in pain management. *Eur J Anaesthesiol* 2002; 19 Suppl 25:3-10.

Kahveci FŞ, Kaya FN, Kelebek N ve ark. Perkütan trakeostomi sırasında farklı havayolu tekniklerinin kullanımı. *Türk Anest Rean Cem Mecmuası* 2002; Kongre ek sayısı: 80.

Kitap

Murray PR, Rosenthal KS, Kobayashi GS, Pfaller MA. *Medical microbiology*. 4th ed. St. Louis: Mosby; 2002

Kitap Bölümü

Meltzer PS, Kallioniemi A, Trent JM. Chromosome alterations in human solid tumors. In: Vogelstein B, Kinzler KW, editors. *The genetic basis of human cancer*. New York: McGraw-Hill; 2002. p. 93-113.

Tez

Gurbet A. Off-pump koroner arter cerrahisi sonrası morfin, fentanil ve remifentanil'in hasta kontrollü analjezi (HKA) yöntemi ile karşılaştırılması. (Uzmanlık Tezi). Bursa, Uludağ Üniversitesi, 2002.

Elektronik Ortam Kaynağı:

United Kingdom Department of Health. (2001) *Comprehensive Critical Care Review of adult critical care services*. The web site: <http://www.doh.gov.uk/comprcritcare/index.html>

İnternet Adresi:

1996 NRC Guide for the Care and Use of Laboratory Animals. Available at: <http://www.nap.edu/readingroom/books/labrats/contents.html>. Accessed October 20, 2003.

Hakemlere Yanıt:

Yüklenen Makale; revizyon sonrası makale ise; hakemlerin her bir eleştirisine yanıtı içeren "Hakemlere Yanıt" notunun Word Dosyada ayrıca eklenmesi istenmektedir.

Yayı yollanmadan önce "Kontrol Listesi" eşliğinde son olarak kontrol edilmelidir. Bu kontrol, yazının değerlendirilme sürecine hız kazandıracaktır (Bak: Kontrol Listesi).

MAKALE GÖNDERME VE GERİ ÇEKME

Makale Gönderme: Dergimizde yayınlanması için makalelerini değerlendirmeye göndermek isteyen yazarlar www.journalagent.com/gkdaybd/ adresinden dergi yönetim sistemimize giriş yaptıktan sonra sistemdeki adımları takip ederek çalışmalarını yükleyebilirler. Yükleme öncesinde yazarlar için kontrol listesi başlığındaki maddelere dikkat etmek çalışmanın yayına alınma sürecini hızlandıracaktır.

Makale Geri Çekme: Yayın politikalarımız gereği, geri çekme işlemlerinde dergi editörüyle yazar işbirliği yapmak durumundadır. Değerlendirme aşamasındaki çalışmasını geri çekme talebinde bulunmak isteyen yazar, gerekçesini içeren dilekçeyi, bütün yazarların onayı olduğunu belirten ıslak imzalı bir şekilde, elektronik ya da basılı olarak yayın kuruluna iletmelidir. Yayın Kurulu gelen talebi inceler ve en geç on gün içerisinde yazara dönüş sağlar. Yayın kurulu tarafından telif hakları makale gönderim aşamasında Göğüs-Kalp-Damar Anestezi ve Yoğun Bakım Derneği'ne devredilmiş çalışmanın geri çekme talebi onaylanmadıkça yazar çalışmasını başka bir dergiye değerlendirme için gönderemez.

ORIGINAL RESEARCH

The Relationship of Post-Operative FIB-4 Index Value with Morbidity and Early Mortality in Cardiac Surgery: A Retrospective Study Yılmaz Ak H, Özşahin Y, Yeşiltaş MA, Erkalp K, Salihoğlu Z, Sandal B	1
The Effect of One-Lung Ventilation on Cerebral Oxygenation and Neurocognitive Functions Taşkın K, Arslan G, Geyik FD, Akın C, Demirhan R, Çevik B.....	7
Evaluation of Risk Factors for Respiratory Complications After Lung Resection Özgür Y, Ulukol A	15
Yoğun Bakım Ünitesinde Yelken Göğüs Tanılarıyla Takip Edilen Hastaların Yönetimi Duran M, Gülyüz ÖC, Çetgen N, Mağaç MŞ.....	24
Toraks Cerrahisi Hastalarında Santral Venöz Kateter Malpozisyonlarının Retrospektif İncelenmesi Kara U, İnce ME, İnan MŞ, Şimşek F, Özkan G, Şenkal S, Coşar A.....	29
COVID-19 Could Be More Severe and Fatal in the Octogenarian and Nonagenarian Population in Intensive Care Unit Kosovalı BD, Tezcan B, Mutlu NM, İzdeş S	36
Awareness of Anesthesiology Practices in the Coronavirus Disease 2019 Pandemic and Coronavirus Disease 2019 Normalization Period İlyas Y, Akdoğan A, Şenel AC.....	42
Causes of COVID-19's Mortality and Prognostic Effect of Neutrophile-Lymphocyte Ratio Öterkuş M, Acun Delen L	50
Comparison of High-Risk Pulmonary Embolism Patients with and without COVID-19 Şaylan B, Selçuk İ, Güven BB, Çalışkan T, Selçuk N, Ekiz İşcanlı İG.....	56
Evaluation of Chest Pain and Dyspnea Symptoms Using Speckle-Tracking Echocardiography in Patients Recovering from COVID-19 Omar T, İliş D, Oflu Y, Karakayalı M, Bucak HM, Artaç İ	64
Evaluation of the Frequency of Atelectasis by Transthoracic Lung Ultrasound in Patients Undergoing Laparoscopic Bariatric Surgery Under General Anesthesia Erol D, Arslantaş MK, Töre Altun G, Çorman Dinçer P, Karadeniz EA, Ayanoğlu HÖ.....	70
Transözefageal Ekokardiyografide Artefakt İnsidansı ve Etiyolojisi Töre Altun G, Karamaz A, Aykaç Z	81
PRISM and APACHE II Scoring Systems in Pediatric Cardiac Surgery Intensive Care Unit Basman S, Alicikuş Tuncel Z, Çakmak G.....	89
Deep Sedation and Patient Safety in Pediatric Patients Undergoing Radiofrequency Catheter Ablation: A Prospective Study Yılmaz Ferhatoğlu S, Ballı Ş, Kudsioğlu T	97